

Sygn. akt III W 400/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2020 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Rejonowego Jakub Kościerzyński

Protokolant: Justyna Piusińska

przy udziale oskarżyciela publicznego: nieobecny

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2020 roku na rozprawie sprawy

M. K. (1), syna Z. i D., urodzonego (...) w B.,

obwinionego o to, że:

1. w okresie od 2012 roku do 11 maja 2020 roku w B. na ulicy (...) wielokrotnie zakłócił ciszę i spoczynek nocny M. K. (2) poprzez puszczenie głośnej muzyki oraz głośne rozmowy w swoim mieszkaniu,

2. w dniach 17 i 18 kwietnia 2020 roku w B. ulica (...) przemieszczał się bez wyraźnego celu oraz poruszał się w odległości mniejszej niż 2m od innej osoby,

Czynami swoim naruszył obowiązujące przepisy prawne

to jest o czyny 51 § 1 i § 2 oraz art. 54 k.w. w zw. z Rozp. RM z dnia 10.04.2020 roku w spr ustan. określ. ograniczeń, nakazów i zakazów w zw. z wystąpieniem stanu epidemii na podst. Ustawy z dn. 05 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,

I. uznaje obwinionego M. K. (1) za winnego tego, że w okresie od sierpnia 2017 roku do sierpnia 2020 roku w B. na ulicy (...) wielokrotnie zakłócał spoczynek nocny M. K. (2) poprzez puszczenie głośnej muzyki i głośne rozmowy w godzinach nocnych, to jest za winnego wykroczenia z art. 51 § 1 k.w. i za to, na podstawie art. 51 § 1 k.w., wymierza mu karę miesiąca ograniczenia wolności i zobowiązuje do wykonywania w okresie jej trwania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie, w zakładzie wskazanym przez sąd;

II. uniewinnia obwinionego M. K. (1) od czynu zarzucanego mu we wniosku w punkcie 2.;

III. zwalnia obwinionego od kosztów postępowania, a wydatkami obciąża Skarb Państwa.

sSR Jakub Kościerzyński

III W 400/20

UZASADNIENIE

M. K. (1) zamieszkuje w B. przy ulicy (...). W okresie od sierpnia 2017 roku do sierpnia 2020 roku obwiniony wielokrotnie zakłócał spoczynek nocny M. K. (2) i innym mieszkańcom kamienicy poprzez puszczenie głośnej muzyki oraz głośne rozmowy. Zachowania obwinionego miały charakter powtarzalny i uciążliwy dla pokrzywdzonego i innych mieszkańców kamienicy. Hałasy z mieszkania obwinionego dochodziły zarówno w porze dziennej, jak i nocnej.

/dowód: zeznania świadków: M. K. (2), k. 67v-68, 69; D. P., k. 41-42, 68-68v; G. T., k. 43-44, 68v-69; korespondencja Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. kierowana do (...) Sp. z o.o. w B., k. 7, 9-10, 16; wnioski Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. o interwencję policji, k. 8, 11-15, 17-22, 55; nagrania z monitoringu, k. 23; uchwała Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. w sprawie eksmisji lokatora – M. K. (1), k. 56-58; dokumentacja z Państwowego Inspektoratu Sanitarnego, k. 26-27; materiał fotograficzny, k. 34-35/

M. K. (1) nie był dotychczas karany za przestępstwa, ani za wykroczenia.

/dowód: dane o karalności za przestępstwa, k. 64; dane o karalności za wykroczenia, k. 51/

Obwiniony **M. K. (1)** (k. 16-17) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i wyjaśnił, że w 2020 roku dwa razy mogło dojść z jego strony do zakłócenia ciszy nocnej sąsiadom. Dodał, że w kwietniu 2020 przemieszczał się tylko po zakupy. Na rozprawie stwierdził, że to, co zeznał pokrzywdzony M. K. (2), to są bzdury.

Świadkowie **M. K. (2)** (k. 67v-68, 69), **D. P.** (k. 41-42, 68-68v), **G. T.** (k. 43-44, 68v-69) są mieszkańcami kamienicy znajdującej się w B. przy ulicy (...) i tym samym sąsiadami obwinionego. W swoich zeznaniach świadkowie opisali na czym polegało zachowanie M. K. (1). Z ich relacji wynika, że oskarżony organizował libacje alkoholowe w mieszkaniu, puszczał głośno muzykę, a z jego mieszkania wielokrotnie dochodziły hałasy. Świadkowie podkreślali, że zachowanie obwinionego było powtarzalne, rozciągnięte w czasie i tym samym bardzo uciążliwe dla mieszkańców kamienicy.

Sąd, analizując wyjaśnienia obwinionego oraz zeznania świadków, uznał za niewiarygodne wyjaśnienia M. K. (1) w odniesieniu do czynu polegającego na zakłócaniu spoczynku nocnego M. K. (2). W tej części wyjaśnienia obwinionego były bowiem sprzeczne z materiałem dowodowym ujawnionym w toku przewodu sądowego i ocenionym jako wiarygodny w postaci: zeznań świadków M. K. (2), D. P., G. T., korespondencji Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. kierowanej do (...) Sp. z o.o. w B. (k. 7, 9-10, 16), wniosków Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. o interwencję policji (k. 8, 11-15, 17-22, 55), nagrania z monitoringu (k. 23), uchwał Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. w sprawie eksmisji lokatora – M. K. (1) (k. 56-58). Wymienione dowody, analizowane łącznie i przez pryzmat zasad logiki oraz doświadczenia życiowego, w sposób jednoznaczny wskazują na sprawstwo i zarazem winę obwinionego. Obwiniony na pewnym etapie postępowania starał się też umniejszać zakres swojej odpowiedzialności, przyznając jedynie, że w 2020 roku dwukrotnie mogło dojść z jego strony do zakłócenia ciszy nocnej sąsiadom. Wersji tej przeczą jednak zeznania świadków M. K. (2), D. P., G. T. analizowane w łączności z ww. dokumentami. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy jako niewiarygodne ocenił również wyjaśnienia obwinionego w odniesieniu do zarzutu z art. 54 k.w. w zakresie, w którym, M. K. (1) twierdził, że w kwietniu 2020 roku przemieszczał się tylko po zakupy. Wersji tej przeczyły bowiem zeznania świadków analizowane łącznie z nagraniami z monitoringu (k. 23). Także w tym zakresie wyjaśnienia obwinionego stanowiły linię obrony przyjętą w postępowaniu.

Tym samym Sąd Rejonowy w Bydgoszczy jako w pełni wiarygodne ocenił zeznania świadków M. K. (2), D. P., G. T., gdyż pozostawały one spójne, rzeczowe i konsekwentne w toku procesu, a także wzajemnie się uzupełniały, tworząc logiczny obraz zdarzeń objętych zarzutem opisanym w punkcie I. sentencji wyroku. Świadkowie zbieżnie opisali zachowania obwinionego, a ich relacje korespondują z treścią dokumentów wskazanych wyżej przy ocenie relacji obwinionego. Zeznania D. P., G. T. pozostawały konsekwentne w toku całego postępowania i nie zawierały sprzeczności. Wszyscy świadkowie są osobami obcymi dla obwinionego, a zatem nie mieli żadnego powodu, aby bezpodstawnie go obciążać. Zwraca uwagę fakt, że zeznania świadków, mimo wyjątkowo uciążliwego zachowania obwinionego, były wyważone i obiektywne, a świadkowie nie starali się przerysowywać zdarzeń, których byli uczestnikami. Zachowanie świadków nie zdradzało również, aby żywili wobec obwinionego negatywne uczucia, typu nienawiść, co ewentualnie mogłoby powodować chęć odwetu poprzez obciążenie takim zakresem czynów, których obwiniony się nie dopuścił. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności relacji świadków: M. K. (2), D. P., G. T..

Także pozostały zgromadzony w sprawie i ujawniony na rozprawie materiał dowodowy został zebrany zgodnie z przepisami kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, mógł więc stanowić podstawę wyrokowania. W

szczegółności wskazać należy, iż dokumenty ujawnione na rozprawie nie były przez strony kwestionowane lub podważane, jak również nie budziły one wątpliwości sądu a quo co do swojej autentyczności. Dlatego też sąd, ustalając stan faktyczny, oparł się również na dokumentach zgromadzonych i ujawnionych w toku postępowania sądowego na rozprawie (korespondencja Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. kierowana do (...) Sp. z o.o. w B., k. 7, 9-10, 16; wnioski Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. o interwencję policji, k. 8, 11-15, 17-22, 55; nagrania z monitoringu, k. 23; uchwała Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. w sprawie eksmisji lokatora – M. K. (1), k. 56-58; dokumentacja z Państwowego Inspektoratu Sanitarnego, k. 26-27; materiał fotograficzny, k. 34-35).

W obliczu powyższych ustaleń Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał obwinionego M. K. (1) za winnego tego, że w okresie od sierpnia 2017 roku do sierpnia 2020 roku w B. na ulicy (...) wielokrotnie zakłócał spoczynek nocny M. K. (2) poprzez puszczenie głośnej muzyki i głośne rozmowy w godzinach nocnych.

Zachowaniem swoim obwiniony wyczerpał znamiona występku z art. 51 § 1 k.w.

Obwiniony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 51 § 1 k.k. Postawę obwinionego należało ocenić jako linię obrony przyjętą na potrzeby postępowania, której celem było uniknięcie odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Na sprawstwo M. K. (1) wskazują zgodne i konsekwentne zeznania świadków M. K. (2), D. P., G. T., analizowane łącznie z treścią dokumentów w postaci: korespondencji Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. kierowanej do (...) Sp. z o.o. w B. (k. 7, 9-10, 16), wniosków Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. o interwencję policji (k. 8, 11-15, 17-22, 55), nagrania z monitoringu (k. 23), uchwał Wspólnoty Mieszkaniowej (...) 9 w B. w sprawie eksmisji lokatora – M. K. (1) (k. 56-58). Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie, że obwiniony w okresie od sierpnia 2017 roku do sierpnia 2020 roku, zamieszkując w kamienicy w B. na ulicy (...), wielokrotnie zakłócał spoczynek nocny M. K. (2) poprzez puszczenie głośnej muzyki i głośne rozmowy w godzinach nocnych. Świadczenie w swoich zeznaniach opisali że oskarżony organizował libacje alkoholowe w mieszkaniu, puszczał głośno muzykę, a z jego mieszkania wielokrotnie dochodziły hałasy. Z ich relacji wynika, że zachowania obwinionego miały charakter powtarzalny i uciążliwy dla pokrzywdzonego oraz innych mieszkańców kamienicy. W konsekwencji czyn zarzucany obwinionemu w punkcie 1. wniosku należało zakwalifikować jako wykroczenie z art. 51 § 1 k.w. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy ustalił sprawstwo i winę obwinionego w odniesieniu do przypisanego mu w punkcie I. sentencji wyroku czynu.

Zgodnie z dyrektywami wymiaru kary, określonymi w art. 33 § 1 i § 2 k.w., organ orzekający wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę za dane wykroczenie, oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu i biorąc pod uwagę cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego. Wymierzając karę, organ orzekający bierze pod uwagę w szczególności rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki, sposób działania, stosunek do pokrzywdzonego, jak również właściwości, warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem i zachowanie się po popełnieniu wykroczenia.

Biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary sąd a quo, na podstawie art. 51 § 1 k.w., wymierzył obwinionemu karę miesiąca ograniczenia wolności i zobowiązał go wykonywania w okresie jej trwania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie, w zakładzie wskazanym przez sąd. Sąd uznał tę karę za adekwatną zarówno do stopnia winy jak i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu, jak również realizującą swoje cele w zakresie zapobiegawczego i zarazem wychowawczego oddziaływania na obwinionego, a wreszcie sprawiedliwą w odczuciu społecznym. Jako okoliczność łagodzącą przy wymiarze kary Sąd Rejonowy potraktował fakt dotychczasowej niekaralności obwinionego za przestępstwa i za wykroczenia. Natomiast jako okoliczność obciążającą sąd uznał wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, przejawiający się długim okresem bezprawnego działania obwinionego i znacznym stopniem uciążliwości dla mieszkańców kamienicy położonej w B. przy ulicy (...) 9. W realiach niniejszej sprawy okoliczności łagodzące i obciążające pozostawały w równowadze. W ocenie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wymierzona obwinionemu kara ograniczenia wolności pozwoli na ukształtowanie właściwej postawy w odniesieniu do norm prawnych obowiązujących w stosunkach społecznych.

Orzeczenie kary grzywny byłoby rozstrzygnięciem zbyt łagodnym w okolicznościach niniejszej sprawy, a ponadto obwiniony jest osobą bezrobotną, a zatem wykonanie kary grzywny byłoby niemożliwe.

Oskarżyciel publiczny zarzucił również M. K. (1) popełnienie wykroczenia z art. 54 k.w., co miało polegać na przemieszczaniu się obwinionego bez wyraźnego celu oraz poruszaniu się w odległości mniejszej niż 2 metry od innej osoby w dniach 17 i 18 kwietnia 2020 roku w B. na ulicy ulica (...).

W ocenie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy obwinionego należało uniewinnić od wyżej wymienionego czynu za czym przemawiają wskazane niżej argumenty.

Czyn z art. 54 k.w. penalizuje wykraczanie przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych. Cytowany przepis ma zatem charakter blankietowy. Nie określa bowiem samodzielnie znamion zabronionego zachowania, lecz odsyła do innych przepisów, które regulują zasady i sposób zachowania się w miejscach publicznych. Analizowany przepis stanowi normę sankcjonującą w stosunku do tych wszystkich przypadków, w których przepisy porządkowe o zachowaniu się w miejscach publicznych stanowią normę niezabezpieczoną sankcją.

W dniach objętych zarzutem opisanym w punkcie 2. wniosku o ukaranie (17 i 18 kwietnia 2020 roku) na obszarze całego kraju obowiązywał stan epidemii. Stan ten został wprowadzony na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U.2020.491 z dnia 20 marca 2020 r.). Rzeczone rozporządzenie zostało wydane w oparciu o upoważnienie ustawowe wynikające z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Jednocześnie w związku z wprowadzonym stanem epidemii na terenie całego kraju Rada Ministrów wydawała kilka rozporządzeń w oparciu o upoważnienie ustawowe wynikające z art. 46a i art. 46b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, wprowadzając różnego rodzaju ograniczenia, nakazy i zakazy dotyczące praw i wolności obywateli.

W okresie objętym zarzutem z punktu 2. wniosku o ukaranie obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658). Na podstawie § 5 tegoż rozporządzenia w okresie od 10 kwietnia 2020 roku do 19 kwietnia 2020 roku zakazano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przemieszczania się osób przebywających na tym obszarze, z wyjątkiem przemieszczania się danej osoby w celu:

1) wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym, lub realizacji zadań mających na celu ochronę i zabezpieczenie upraw i płodów rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzę lub przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt, oraz zakupu towarów i usług z tym związanych,

2) zaspokajania niezbędnych potrzeb związanych z bieżącymi sprawami życia codziennego, w tym uzyskania opieki zdrowotnej lub psychologicznej, tej osoby, osoby jej najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128 oraz z 2020 r. poz. 568), a jeżeli osoba przemieszczająca się pozostaje we wspólnym pożyciu z inną osobą - także osoby najbliższej osobie pozostającej we wspólnym pożyciu, oraz zakupu towarów i usług z tym związanych,

3) wykonywania ochotniczo i bez wynagrodzenia świadczeń na rzecz przeciwdziałania skutkom (...)19, w tym w ramach wolontariatu,

4) sprawowania lub uczestniczenia w sprawowaniu kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych.

Sądy powszechne w sprawie o wykroczenie z art. 54 zobowiązane są do ustalenia, czy przepisy porządkowe, do których odsyła cytowany przepis, zostały wydane przez właściwy organ, we właściwym zakresie oraz zgodnie z upoważnieniem ustawowym. Negatywne przesądzenie jednej ze wskazanych kwestii oznacza niemożność pociągnięcia

obwinionego do odpowiedzialności za wykroczenie. Zgodnie z art. 8 ust. 2 Konstytucji przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej. Uprawnienie sądu powszechnego do odmowy zastosowania sprzecznego z Konstytucją przepisu rangi podstawowej wynika z treści art. 178 ust. 1 Konstytucji, który stanowi, iż sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. W nauce prawa konstytucyjnego stwierdza się, że niekwestionowaną konsekwencją zasady wyrażonej w komentowanym przepisie (art. 178 ust. 1 Konstytucji – uwaga SR) jest prawo sędziego do incydentalnej kontroli legalności (zgodności z ustawami i aktami wyższego rzędu) aktów podustawowych (np. rozporządzeń, czy aktów prawa miejscowego). Tego rodzaju kontrola nie prowadzi do pozbawienia takiego aktu mocy obowiązującej, lecz jedynie do odmowy jego zastosowania w konkretnej sprawie (por. B. N. [w:] Komentarzu do art. 178 Konstytucji pod redakcją P. T., LEX, teza 4, a także powołane tam orzecznictwo NSA – I OSK (...); WSA – (...) SA/O. 448/17; TK – U 2/97). Warto w tym miejscu przytoczyć wyrok NSA z dnia 11 kwietnia 2017 roku, I OSK (...) (LEX nr 2378324), gdzie tenże sąd stwierdził, że sądy samodzielnie mogą odmawiać zastosowania przepisu rozporządzenia, w stosunku do którego stwierdzają niezgodność z normą ustawową. Uprawnienie to wynika bowiem bezpośrednio z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi o podległości sędziów tylko Konstytucji i ustawom, a nie wszelkim innym aktom prawnym, nawet jeśli mają one charakter aktów powszechnie obowiązujących.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy był zatem zobowiązany do zbadania, czy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) zostało wydane zgodnie z upoważnieniem ustawowym, a tym samym, czy ustanowione na jego mocy ograniczenia, nakazy i zakazy mogą stanowić podstawę odpowiedzialności karnej obywateli za wykroczenie z art. 54 k.w.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) zostało wydane w oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r., poz. 284, 322, 374 i 567).

Zgodnie z art. 46a ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, na podstawie danych przekazanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wojewodów:

1) zagrożony obszar wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego,

2) rodzaj stosowanych rozwiązań - w zakresie określonym w art. 46b

- mając na względzie zakres stosowanych rozwiązań oraz uwzględniając bieżące możliwości budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Natomiast z myślą art. 46b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 46a, można ustanowić:

1) ograniczenia, obowiązki i nakazy, o których mowa w art. 46 ust. 4;

2) czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców;

3) czasową reglamentację zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;

- 4) obowiązek poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 5) obowiązek poddania się kwarantannie;
- 6) miejsce kwarantanny;
- 7) (uchylony);
- 8) czasowe ograniczenie korzystania z lokali lub terenów oraz obowiązek ich zabezpieczenia;
- 9) nakaz ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, terenów i obiektów;
- 10) nakaz lub zakaz przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 11) zakaz opuszczania strefy zero przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 12) nakaz określonego sposobu przemieszczania się.

Niewątpliwie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) zostało wydane przez właściwy organ – Radę Ministrów.

W ocenie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wprowadzenie cytowanym rozporządzeniem generalnego zakazu przemieszczania się osób przebywających na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie mieściło się w zakresie upoważnienia ustawowego, a ponadto naruszało art. 52 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 52 ust. 3 Konstytucji RP. Przepis art. 46 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi ustanawiał kompetencję do wprowadzenia w drodze rozporządzenia jedynie czasowych ograniczeń określonego sposobu przemieszczania się. Cytowany przepis w żadnym razie nie daje podstawy do wprowadzenia generalnego zakazu przemieszczania się na terytorium Polski. Podkreślić należy, iż wprowadzenie zakazu przemieszczania się obywateli na terenie kraju godzi w uprawnienia wynikające wprost z przepisów ustawy zasadniczej. Przepis art. 52 ust. 1 Konstytucji RP gwarantuje każdemu wolność poruszania się po terytorium RP oraz wolność wyboru miejsca zamieszkania i pobytu. Z kolei przepis art. 52 ust. 2 Konstytucji RP gwarantuje każdemu swobodę opuszczenia terytorium RP. Analiza treści rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) nie pozostawia wątpliwości, iż ogranicza ono w istotnym stopniu elementarne prawa i wolności obywatelskie. Wprowadzenie zakazu przemieszczania się de facto oznacza czasowe wyłączenie wolności poruszania się po terytorium RP i swobody opuszczenia terytorium Polski. Tak szeroko sformułowany zakaz przemieszczania się narusza art. 52 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 52 ust. 3 Konstytucji RP. W tym kontekście warto również wskazać, że zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Wprawdzie poprzez ograniczenie wolności w ustawie rozumieć również należy także sytuację, w której konkretyzacja ograniczenia następuje w rozporządzeniu, jednakowoż warunkiem dopuszczalności takiego rozwiązania jest to, aby rozporządzenie konkretyzujące ograniczenia mieściło się w granicach upoważnienia ustawowego. Tymczasem analizowane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) w przypadku § 5 zostało wydane w warunkach przekroczenia ustawowego upoważnienia, co powoduje, że wprowadzony na jego mocy generalny zakaz przemieszczania osób na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej narusza konstytucyjną wolność przemieszczania się określoną w art. 52 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Tego rodzaju zakaz naruszał bowiem istotę wolności przemieszczania się gwarantowaną cytowanym przepisem ustawy zasadniczej.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał zatem, że M. K. (1) swoim zachowaniem opisanym w punkcie 2. wniosku o ukaranie zachowaniem nie wyczerpał znamion czynu zabronionego określonego w art. 54 k.w. Generalny zakaz przemieszczania się nałożony w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) wykraczał poza katalog nakazów i zakazów wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, do ustanowienia których organ władzy wykonawczej był upoważniony w drodze rozporządzenia. W demokratycznym państwie prawa nie do zaakceptowania jest sytuacja, gdy organy władzy wykonawczej wprowadzają ograniczenia fundamentalnych wolności i praw człowieka, naruszając przy tym przepisy Konstytucji. Sytuacji tej nie można usprawiedliwiać koniecznością przedsięwzięcia środków bezpieczeństwa związanych z sytuacją epidemiczną w Polsce. Skoro władza wykonawcza uznawała za konieczne wprowadzenie zakazu przemieszczania się w tak szerokim zakresie, a nie wprowadzenia nakazów co do określonego sposobu poruszania się, do czego upoważnienie ustawowe Rada Ministrów posiada (por. art. 46b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi), nic nie stało na przeszkodzie, aby tego rodzaju rozwiązania wprowadzić w drodze ustawy, przy poszanowaniu regulacji konstytucyjnych gwarantujących każdemu wolność poruszania się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wolność wyboru miejsca zamieszkania i pobytu. Skoro zatem przepis § 5 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) został uznany za niekonstytucyjny z przyczyn wyżej wskazanych, to nie mógł on wypełniać blankietowej normy art. 54 k.w. Konsekwencją takiego stanu rzeczy było przyjęcie, iż zachowanie obwinionego opisane w pkt 2 wniosku o ukaranie nie stanowiło wykroczenia. Jeżeli po rozpoczęciu przewodu sądowego ujawnią się okoliczności z art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. (czyn nie zawiera znamion wykroczenia), to sąd, zgodnie z art. 62 § 3 k.p.w., wydaje wyrok uniewinniający.

Końcowo nadmienić należy, iż oskarżyciel publiczny alternatywnie zarzucił obwinionemu złamanie nakazu utrzymania dwumetrowego dystansu w trakcie poruszania się w dniach 17 i 18 kwietnia 2020 roku w B. przy ulicy (...). Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.658) w § 17 ustanawia nakaz przemieszczania się pieszo w odległości nie mniejszej niż 2 metry od siebie, chyba że zachowanie tej odległości nie jest możliwe ze względu na opiekę nad dzieckiem do ukończenia 13 roku życia lub osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, lub osobą, która ze względu na stan zdrowia nie może poruszać się samodzielnie. W odniesieniu do naruszenia nakazu poruszaniu się w odległości mniejszej niż 2 metry stwierdzić należy, iż oskarżyciel publiczny nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów, które wskazywałyby na sprawstwo i winę obwinionego w odniesieniu do tak ujętego zarzutu. Symptomatyczna jest bierność oskarżyciela publicznego, który nie był obecny na rozprawie i tym samym nie przedstawił sądowi a quo dowodów na poparcie tezy o sprawstwie i winie obwinionego. Jeżeli po rozpoczęciu przewodu sądowego ujawnią się okoliczności z art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. (brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego), to sąd, zgodnie z art. 62 § 3 k.p.w., wydaje wyrok uniewinniający.

sSR Jakub Kościerzyński